

NOTES BIOGRAFQUES SOBRE EL DR. JOSEP PUJOL I GRUA

En algunes estades de La Roca del Vallès m'havien parlat d'un metge que hi havia hagut al poble abans de la guerra. Aquest fet em va fer néixer la curiositat de conèixer la seva vida i la seva activitat professional, però tot va quedar així, en la curiositat i prou. Tanmateix aquest any tot coincidint amb una estada a Benissanet, a la seva casa natal, vaig tenir l'oportunitat de parlar amb la Sra. Pilar Pujol i Grua, la seva germana la qual em va explicar amb detall la seva vida. Amb les dades obtingudes de l'entrevista amb la Sra. Pilar, a més d'alguna petita consulta bibliogràfica, he elaborat aquestes notes sobre el Dr. J. Pujol i Grua el qual va estar una part de la seva vida entre nosaltres els Roquencs.

Aquest any coincideixen dues dates d'importància en la vida i l'obra del Dr. Pujol. Per una part el vintè aniversari de la seva mort en terres americanes i per altra el 50è aniversari de l'inici de la Guerra Civil espanyola, la qual va produir grans canvis en la seva vida. Per aquests dos fets i per causa de la coincidència amb aquestes dates, la meua pretensió és que aquest escrit serveixi d'homenatge tant a l'home com al metge.

El Dr. Josep Pujol i Grua va néixer a Benissanet el 7 d'octubre de 1903. Era fill de Josep Pujol i Font, un metge que exercí en el mateix Benissanet, i de Maria Cinta Grua i Ponz, ell tenia tres germanes, la Mercè, la Cinta i la Pilar, que era casada amb el Dr. Vicens Papasseit i Artola. El Dr. Pujol va seguir els estudis primaris en la seva població natal i a l'edat de 10 anys es va traslladar a estudiar batxillerat al col·legi dels Salesians de Mataró en el qual estara internat. Als 17 anys va acudir a Barcelona a estudiar el preparatori i l'any següent ja va anar a Saragossa a cursar estudis de Medicina per consell del Dr. Papasseit que aleshores cursava els estudis. Aquest fet va servir també per allunyar-lo de l'ambient d'agitació política que vivia la Barcelona de l'època. Cursa la carrera en tres anys.

En acabar els estudis tan sols tenia 21 anys i moltes ganes de treballar, un amic del seu pare, el Dr. Marimón metge de Mataró i que anteriorment havia exercit

en un poble a prop de Benissanet, li va dir que si es volia col·locar aviat podria anar a La Roca del Vallès, ja que el metge que hi havia era molt gran hi es volia retirar. El Dr. Pujol va acceptar la proposta i se'n va anar cap a La Roca, en arribar es va presentar a l'Ajuntament i en preguntar-li per la seva edat va dir que tenia uns quants anys més ja que temia que no l'acceptessin per causa de la seva joventut. Ben al contrari, quan va arribar el seu títol a l'Ajuntament i van veure la seva edat real el van felicitar per la seva precocitat en els estudis.

Va exercir a La Roca durant 12 anys, des del 1924 fins el 1936. Durant aquesta estada com a metge a La Roca va viure en una casa situada al costat de l'Ajuntament actual. En tot el temps que va estar al poble es va destacar per la seva entrega i el seu humanisme envers els necessitats, cosa que encara es recorda per alguns roquencs, després de cinquanta anys.

El que seria interessant és conèixer -si es que en va fer- els escrits realitzats per ell a la premsa de l'època i d'aquesta manera poder conèixer millor la seva opinió sobre el moment socio-polític que es vivia, tanmateix això s'haurà de deixar per a un estudi posterior.

L'any 1936 és l'any de l'aixecament militar i Catalunya viu un ambient revolucionari, fins al punt que està en perill la integritat física de les persones. Per causa

d'això és trasllada a Benissanet a veure com està la seva família. En veure que el comitè revolucionari local no podia donar seguretat sobre la integritat física del seu cunyat el Dr. Papasseit i de la seva germana, pel fet que els comitès d'altres poblacions podien prendre actituds extremes, el Dr. Pujol es va traslladar un altre cop a La Roca i al cap d'una setmana va tornar de Benissanet per emportar-se el seu cunyat i la seva germana.

En aquells moments va decidir allistar-se voluntari per anar a lluitar al Front amb la Columna Roig i Negre de Granollers. A La Roca es va quedar com a metge el Dr. Papasseit, el qual exercí el seu càrrec de metge al poble fins la seva jubilació. La columna en què es va allistar va actuar a la zona d'Aragó. En una ocasió va participar en una topada important contra l'exercit enemic. En aquest enfrontament hi va haver molts ferits. A pesar d'això el Dr. Pujol va tenir una actuació brillant en l'evacuació gràcies a la qual es van salvar moltes vides.

Dr. Domingo Garcia-Sabell, en el pròleg del llibre **Los Médicos y la Medicina en la Guerra Civil Española**: "La Cruz Roja, por una parte; los médicos movilizados, o en la retaguardia, por otra, atinaron a dar contenido humano, hondamente humano, a lo que, en definitiva, sólo era ferocidad, crueldad y violencia".

En acabar la guerra va haver de travessar la frontera i anar cap a França on va ser ingressat en els camps de concentració que posseïen els francesos en sud del país. Primer va estar a Argelers on va ser membre de la direcció sanitària del camp i després va passar al camp de Sant Cebrià. Aquí la seva actuació va ser d'entrega professional i humana a la resta de companys, fins el punt de denunciar a les autoritats, en més d'una ocasió, les males condicions i la falta de medicaments que patien, llavors va tenir ocasions de sortir, però s'hi va negar mentre quedés un espanyol dintre.

Quan estava en aquest camp li va ocórrer un fet curiós: un dia un oficial nazi el crida. Es tractava d'un oficial metge que havia estat amb ell al front d'Aragó, a les brigades internacionals. El Dr. Pujol va quedar molt sorprès. Aquest

(segueix a la pàgina següent)

Carrer Anselm Clavè. 9
LA ROCA DEL VALLES